

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ.: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Προσφυγή Αρ. 19/2020

Μεταξύ:

UNIVERSAL LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD

Αιτητών

v.

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

Έφη Παπαδοπούλου, Πρόεδρος
Λοΐζος Κάππας, Μέλος
Δήμος Θωμά, Μέλος

Αιτητές:

UNIVERSAL LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Αχιλλέα Αιμιλιανίδη, Δικηγόρο για Αχιλλέας & Αιμίλιος, Κωνσταντίνος Αιμιλιανίδης ΔΕΠΕ
2. Έλεν Μιτσή, Δικηγόρο για Αχιλλέας & Αιμίλιος, Κωνσταντίνος Αιμιλιανίδης ΔΕΠΕ

Αναθέτουσα Αρχή:

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Μύρια Αγαθοκλέους, Δικηγόρο για George Pamborides LLC
2. Κώστα Χόππα, Διευθυντή Διοίκησης και Οικονομικών
3. Κατερίνα Φραγκουλίδου, Λειτουργό Υπηρεσίας Ανθρώπινου Δυναμικού

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 16 Οκτωβρίου 2020

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Αντικείμενο της παρούσας προσφυγής είναι η απόφαση του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου («η Αναθέτουσα Αρχή») να κατακυρώσει το Διαγωνισμό ΔΕΣΣΠΠΠ(2)/010/2020, Συμπληρωματικό Σχέδιο Ιδιωτικής Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης, στη CNP Cyprialife Ltd («ο Επιτυχών») και να απορρίψει την προσφορά της Εταιρείας Universal Life Insurance Public Company Ltd («οι Αιτητές»).

Η Αναθέτουσα Αρχή προκήρυξε το διαγωνισμό «Συμπληρωματικό Σχέδιο Ιδιωτικής Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης» ΔΕΣΣΠΠΠ(02)/010/2020, με στόχο την παροχή συμπληρωματικής, με την Β' Φάση του ΓΕΣΥ, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στο προσωπικό της Αναθέτουσας Αρχής (στο εξής ο «Διαγωνισμός»).

Η προκήρυξη του Διαγωνισμού δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης την 01.06.2020, αφορούσε ανοικτή διαδικασία και το κριτήριο ανάθεσης ήταν *«Η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής στο σύνολο της προσφοράς»*. Η διάρκεια της σύμβασης καθορίστηκε στους 12 (δώδεκα) μήνες, χωρίς δικαίωμα ανανέωσης.

Ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών ορίστηκε η 16^η Ιουνίου 2020 και μετά από παράταση η 19^η Ιουνίου 2020. Συνολικά υποβλήθηκαν 6 (έξι) προσφορές.

Κατά το στάδιο της αξιολόγησης των τεχνικών όρων των Προσφορών και μετά από αποσαφηνίσεις που ζητήθηκαν από οικονομικούς φορείς, τρεις προσφορές απορρίφθηκαν ως μη συνάδουσες με τους τεχνικούς όρους του Διαγωνισμού.

Στη συνέχεια, έγινε η αξιολόγηση των τριών (3) οικονομικών προσφορών οι οποίες κρίθηκε ότι συνάδουν με τους τεχνικούς όρους του Διαγωνισμού και αποφασίστηκε η κατακύρωση του Διαγωνισμού στον επιτυχόντα, η προσφορά του οποίου κρίθηκε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη, για το ποσό των €301,392 μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ. Η προσφορά των Αιτητών δεν επιλέγηκε λόγω ψηλότερης τιμής.

Οι Αιτητές ως πρώτο λόγο ακύρωσης της πιο πάνω απόφασης προβάλλουν τον ισχυρισμό ότι η απόφαση πάσχει λόγω κακής σύνθεσης της Επιτροπής Προσφορών και Αγορών. Αναφέρουν ότι κατά την 3^η Συνεδρία, ημερ. 16.07.2020 κατά την οποία λήφθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, η σύνθεση της δεν ήταν νόμιμη. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από το πρακτικό της το Μέλος Π.Θ. απουσίαζε αδικαιολόγητα με την απλή αναφορά ότι «δεν θα συμμετέχει λόγω άλλων ειλημμένων υποχρεώσεων» ενώ σε όλες τις προηγούμενες συνεδρίες αναφορικά με

την διαδικασία ανάθεσης του επίδικου διαγωνισμού ήταν παρόν. Το εν λόγω μέλος απουσίαζε από την πλέον κρίσιμη συνεδρία. Ως εκ τούτου, καταλήγουν, η σύνθεση της εν λόγω Επιτροπής δεν συνάδει ούτε με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 22 του περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999, Ν. 158(I)/1999, αλλά ούτε και με την πάγια νομολογία¹.

Με το δεύτερο λόγο ακύρωσης οι Αιτητές ισχυρίζονται ότι, η απόφαση πάσχει καθότι η προσφορά του επιτυχόντα είναι ασυνήθιστα χαμηλή. Η προσφορά του, αναφέρουν, παρά το γεγονός ότι ήταν κατά 24,65% χαμηλότερη από την εκτιμώμενη αξία η Αναθέτουσα Αρχή, κατά παράβαση του όρου 9.4.4 του Μέρους Α: Οδηγίες προς Οικονομικούς Φορείς αλλά και του άρθρου 69 του περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμου του 2016, Ν.73 (I)/2016, δεν κάλεσε τον επιτυχόντα να δώσει εξηγήσεις για τη χαμηλή τιμή της προσφοράς του.

Ό,τι η προσφορά του επιτυχόντα αναφέρουν είναι ασυνήθιστα χαμηλή προκύπτει από τις αναφορές της Επιτροπής Αξιολόγησης στα πλαίσια της Έκθεσης της ότι η τιμή της προσφοράς του επιτυχόντα *«είναι χαμηλότερη κατά 25% της εκτιμώμενης τιμής»* αλλά κυρίως από το λεκτικό της απόφασης της Επιτροπής ότι *«η προσφορά του οικονομικού φορέα CNP Cyprialife Ltd δεν φαίνεται να είναι ασυνήθιστα χαμηλή*

---

¹ Προσφυγή υπ' Αριθμό 19/2018 WTE WASSERTECHNIK GMBH κατά Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας, Στυλιανός Αγαθοκλέους ν. Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας, Α.Ε. 29/2011, ημερ. 21.7.2016, Σύνδεσμος Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου ν. Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού (2002) 3 Α.Α.Δ. 314, Sigma Radio T.V. Ltd ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου (2005) 3 Α.Α.Δ. 130, Σώτος Σάββα κ.α. ν. Α.Η.Κ., Συνεκδ. Υποθ. Αρ. 1881/2012 κ.α., ημερ. 30.10.2017.

σε σχέση με τις υπηρεσίες που θα προσφέρει» και παρέπεμψαν σχετικά στην προσφυγή 45/2019².

Τα πιο πάνω ισχυρίζονται καταδεικνύουν ότι ενώ η Αναθέτουσα Αρχή είχε ανησυχία και αμφιβολίες ως προς την οικονομική προσφορά του επιτυχόντα εντούτοις, περιορίστηκε σε επιφανειακές αναφορές, χωρίς να ζητήσει οποιεσδήποτε εξηγήσεις από τον επιτυχόντα όπως προνοείται ρητά από το άρθρο 69 του Ν. 73(Ι)/2016 το οποίο προβλέπει ότι σε περιπτώσεις που οι προσφορές «φαίνονται» ασυνήθιστα χαμηλές τότε οι αναθέτουσες αρχές «απαιτούν» από τους οικονομικούς φορείς εξηγήσεις. Προς υποστήριξη της θέσης τους παρέπεμψαν στην απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών στην Προσφ. 33/2016³.

Περαιτέρω οι Αιτητές προβάλλουν τον ισχυρισμό ότι η απόφαση στερείται επαρκούς αιτιολογίας και ότι αυτή είναι αποτέλεσμα πραγματικής πλάνης. Η απόφαση, ισχυρίζονται, έπρεπε να περιέχει ειδική και πειστική αιτιολογία σε σχέση με την αποδοχή της ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς του επιτυχόντα. Η αιτιολογία της εισήγησης της Επιτροπής Αξιολόγησης όσο και της απόφασης της Επιτροπής Προσφορών και Αγορών ότι η προσφορά του επιτυχόντα «κρίνεται λογική λαμβανομένης υπόψη της πρόσβασης των μελών του ιδιωτικού σχεδίου

---

² Ι.Π. Αρ. 45/2019 Α & Ε Στυλιανού Τεχνοχημική Λτδ κατά Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού

³ Ι. Π. Αρ. 33/2016 μεταξύ KPMG LIMITED ν Τμήματος Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών ημερ. 16.11.2016

ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στις υπηρεσίες του ΓΕΣΥ με έναρξη της Β φάσης από 1/6/2020» δεν ικανοποιεί τις απαιτήσεις της νομολογίας.

Όπως προκύπτει, αναφέρουν, από τα σημερινά δεδομένα της αγορά ιδιωτικής ασφάλισης υγείας είναι ευρέως γνωστό ότι τα μέλη της συγκεκριμένης ομάδας της Αναθέτουσας Αρχής, για τα οποία προκηρύχθηκε ο εν λόγω διαγωνισμός, δεν χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες του ΓεΣΥ, ειδικά στην ενδονοσοκομειακή περίθαλψη που είναι και το αντικείμενο της προσφοράς, διότι στην Λεμεσό, το μεγαλύτερο ιδιωτικό νοσοκομείο στην Κύπρο και το οποίο χρησιμοποιείται από την συντριπτική πλειοψηφία των μελών της συγκεκριμένης ομάδας (πέραν του 90%) δεν έχει ενταχθεί στο ΓεΣΥ. Επίσης δεν εντάχθηκαν στο ΓεΣΥ δύο ιδιωτικά νοσοκομεία/ιατρικά κέντρα τα οποία είναι ευρέως γνωστό παγκύπρια ότι προσφέρουν τις υψηλότερου επιπέδου υπηρεσίες για ουρολογικά και οφθαλμολογικά περιστατικά και τα οποία χρησιμοποιούνται τα μέγιστα από τα μέλη της συγκεκριμένης ομάδας.

Συνεπώς, η τιμή που δόθηκε από τον επιτυχόντα προσφοροδότη, με τεράστια απόκλιση προς τα κάτω, δεν βασίστηκε ούτε σε επιστημονικά κριτήρια τιμολόγησης, ούτε στις πραγματικές συνθήκες της αγοράς ιδιωτικής ασφάλισης υγείας αλλά και ούτε στην ιδιαιτερότητα της συγκεκριμένης πόλης όσον αφορά πρόσβαση σε υπηρεσίες του ΓεΣΥ. Η αιτιολογία που προβάλλει η Αναθέτουσα Αρχή, καταλήγουν, ούτως ώστε να κρίνει ότι η προσφορά του επιτυχόντα είναι

«λογική» πάσχει αλλά κυρίως φαίνεται ότι η απόφαση της λήφθηκε υπό το καθεστώς πραγματικής πλάνης και παραβιάζεται τόσο το άρθρο 69 (1) του Ν.73 (Ι)/2016 αλλά και βασικές αρχές του Ν. 158(Ι)/99 που καθιστούν την απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής παράνομη.

Από την πλευρά της η Αναθέτουσα Αρχή απορρίπτει όλους τους ισχυρισμούς των Αιτητών. Σ' ότι αφορά τον ισχυρισμό για κακή σύνθεση της Επιτροπής Προσφορών και Αγορών αναφέρει, ότι η σύνθεση του διοικητικού οργάνου πάσχει είτε όταν η σύνθεση των μελών κατά τη λήψη της τελικής απόφασης αλλάζει, με την προσθήκη μελών που δεν ήταν παρόντα στις προηγούμενες συνεδρίες, όπου είχε εξεταστεί το επίδικο θέμα και τα οποία δεν είχαν λάβει πλήρη ενημέρωση κατά τη συνεδρία λήψης της τελικής απόφασης, είτε όταν δεν έχουν κληθεί νομότυπα και κανονικά όλα τα μέλη του διοικητικού οργάνου για να παραστούν στην συνεδρία και παρέπεμψε σε σχετικές αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου⁴.

Στην παρούσα υπόθεση, αναφέρει, μολονότι απουσίαζε μέλος από την Συνεδρίαση το οποίο ήταν παρών στις προηγούμενες συνεδριάσεις της Επιτροπής Προσφορών και Αγορών, δεν έλαβαν μέρος στη Συνεδρία μέλη τα οποία απουσίαζαν από τις προηγούμενες συνεδρίες, σε σχέση με τον Διαγωνισμό. Επίσης, τα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης διαφοροποιούνται από τη νομολογία που παραθέτουν οι Αιτητές στην γραπτή τους αγόρευση. Το μέλος Π.Θ. απουσίαζε μόνο στην

---

⁴ Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ν. Δημοκρατίας κ.ά. (2004) 3 Α.Α.Δ. 53 και Γ.Α. Σταμάτης & ΣΙΑ ΛΤΔ ν. Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω 1. Υπουργού Υγείας, 2. Διευθυντή Φαρμακευτικών Υπηρεσιών (2009) 4 ΑΑΔ 106)

τελευταία συνεδρία όπου λήφθηκε η απόφαση. Διαφορετικό θα ήταν το ζήτημα αν απουσίαζε από τις προηγούμενες συνεδρίες και συμμετείχε στην τελευταία συνεδρία και η διαδικασία καθώς και η συζήτηση δεν επαναλαμβάνονταν πλήρως.

Παραπέμπει επίσης, στο άρθρο 8 των Περί της Διαχείρισης της Εκτέλεσης Δημοσίων Συμβάσεων και των Διαδικασιών Αποκλεισμού των Οικονομικών Φορέων από Διαδικασίες Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Κανονισμών του 2016 (Κ.Δ.Π. 138/2016) το οποίο προνοεί ότι:

«8.(1) Για την έγκυρη διεξαγωγή των συνεδριάσεων της Τ.Ε.Α.Α απαιτείται η παρουσία τουλάχιστον τριών μελών, μεταξύ των οποίων και του Προέδρου ή του Αναπληρωτή Προέδρου.

(2) Οι αποφάσεις της Τ.Ε.Α.Α. λαμβάνονται κατά πλειοψηφία των παρόντων μελών και σε περίπτωση ισοψηφίας επικρατεί η ψήφος του Προέδρου ή του Αναπληρωτή Προέδρου, σε περίπτωση που ο Πρόεδρος δεν συμμετέχει στη συνεδρία».

Δεν χωρεί αμφιβολία υποστηρίζει ότι το Συμβούλιο κατά τις προηγούμενες συνεδριάσεις και κατά την επίμαχη απαρτιζόταν από τον Πρόεδρο και τρία μέλη, τα οποία ήταν παρόντα κατά την εξέταση του θέματος του Διαγωνισμού, με αποτέλεσμα να πληρούνται οι απαιτούμενες προϋποθέσεις απαρτίας που απαιτούνται.

Σε σχέση με τους ισχυρισμούς των Αιτητών, ότι η απουσία του κ. Π.Θ. δεν ήταν δικαιολογημένη, η Αναθέτουσα Αρχή τους απορρίπτει. Η απουσία του ισχυρίζονται ήταν δεόντως δικαιολογημένη και ο λόγος απουσίας του αναγραφόταν στα

πρακτικά της Συνεδρίας, ήτοι «*ενημέρωσε ότι δεν θα συμμετέχει λόγω άλλων ειλημμένων υποχρεώσεων*».

Όσον αφορά την παραπομπή των Αιτητών στην υπόθεση *ANTENNA LIMITEΔ ν. ΑΡΧΗΣ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ (Αρ. 1) (2013) 3 ΑΑΔ 242* όπου η Πλήρης Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου, κατά πλειοψηφία αποδεχόμενη την έφεση ακύρωσε απόφαση διοικητικού οργάνου, επειδή μέλος αποχώρησε αδικαιολόγητα από συνεδρία λόγω κωλύματος, είναι θέση της ότι τα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης διαφέρουν από τα γεγονότα στην πιο πάνω υπόθεση, αφενός, επειδή το μέλος Π.Θ. απουσίαζε μόνο από μία συνεδρία και αφετέρου, επειδή ο λόγος απουσίας του καταγράφηκε στα πρακτικά, όπως καθορίζει ο Νόμος του 1999 και όπως απαιτείται από την πάγια νομολογία.

Σύμφωνα με την Αναθέτουσα Αρχή σε καμία περίπτωση ο λόγος απουσίας του κ. Π. Θ. δεν εμπίπτει στην ερμηνεία του όρου και/ή της έννοιας «κωλύματος», εφόσον η φράση «*ειλημμένες υποχρεώσεις*» ερμηνεύεται ως υποχρεώσεις που είχαν ήδη καθοριστεί και/ή ήταν αμετάκλητες, με αποτέλεσμα ο κ. Π. Θ. να μην μπορούσε να τις αναβάλει για να παραστεί στην Συνεδρία. Ως εκ τούτου ο λόγος απουσίας του αναγράφεται ρητά και η απουσία του ήταν αντικειμενικά δικαιολογημένη.

Η Αναθέτουσα Αρχή απορρίπτει επίσης τον ισχυρισμό σε σχέση με την ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά του επιτυχόντα και την παράβαση του όρου 9.4.4. του Μέρους Α: Οδηγίες προς Οικονομικούς Φορείς αλλά και του άρθρου 69 του Ν. 73(I)/2016.

Είναι η θέση της ότι η προσφορά του Επιτυχόντα δεν ήταν ασυνήθιστα χαμηλή από την εκτιμώμενη αξία και γι' αυτό η Αναθέτουσα Αρχή την αποδέχτηκε χωρίς να ζητήσει εξηγήσεις. Ως εκ τούτου θεωρεί ότι ο ισχυρισμός της Αιτήτριας περί ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς είναι αυθαίρετος και/ή αδικαιολόγητος και/ή δεν προκύπτει από τα γεγονότα της υπόθεσης. Σημείωσε δε ότι με βάση την νομολογία και τους όρους του διαγωνισμού θα πρέπει να ζητήσει εξηγήσεις μόνο όταν κρίνει πως η τιμή της προσφοράς που υποβλήθηκε ήταν ασυνήθιστα χαμηλή, γεγονός το οποίο δεν υφίσταται στην παρούσα περίπτωση. Πρόσθεσε επίσης ότι δεν υφίσταται και/ή δεν έχει καθοριστεί, είτε από τη νομολογία είτε από τη νομοθεσία, οποιοδήποτε κριτήριο μέτρησης που να πρέπει να ακολουθεί η Αναθέτουσα Αρχή για να αποφασίζει τότε μια τιμή προσφοράς δύναται να θεωρηθεί ως ασυνήθιστα χαμηλή.

Διαφορά ποσοστού 24,65% από την εκτιμώμενη αξία, υποστηρίζει, δεν καθιστά την τιμή της προσφοράς ασυνήθιστα χαμηλή. Συνακόλουθα, εφόσον η Αναθέτουσα Αρχή δεν έκρινε την τιμή προσφοράς του Επιτυχόντα ασυνήθιστα χαμηλή, με βάση το άρθρο 69 του Νόμου 73(Ι)/2016, δεν ήταν υποχρεωμένη να ζητήσει περαιτέρω εξηγήσεις.

Αβάσιμους θεωρεί και τους ισχυρισμούς των Αιτητών ότι η απόφαση στερείται επαρκούς αιτιολογίας και ότι είναι αποτέλεσμα πλάνης περί τα πραγματικά γεγονότα.

Η Επιτροπή Προσφορών και Αγορών, συνεχίζει, αποδέχτηκε, τη θέση της Επιτροπής Αξιολόγησης ότι η προσφορά του Επιτυχόντα δεν ήταν ασυνήθιστα χαμηλή, αλλά η πιο συμφέρουσα από οικονομικής άποψης.

Η Αναθέτουσα Αρχή αποφάσισε ότι η τιμή προσφοράς του Επιτυχόντα ήταν η πιο συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει τιμής, ότι πληρούσε τους όρους και προδιαγραφές του διαγωνισμού και έκρινε ότι ήταν λογική λαμβανομένης υπόψη της πρόσβασης των μελών του ιδιωτικού σχεδίου ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στις υπηρεσίες του ΓΕΣΥ με την έναρξη της Β Φάσης από 01.06.2020.

Η απόφαση βασίστηκε στο γεγονός ότι η Αναθέτουσα Αρχή θα έπρεπε να καταβάλλει, εκτός από τα ασφάλιστρα στον Επιτυχόντα και τις εισφορές στο ΓΕΣΥ, οι οποίες έχουν αυξηθεί με την υιοθέτηση της Β' Φάσης του. Ενόψει του ότι η τιμή προσφοράς του Επιτυχόντα ήταν χαμηλότερη σε σύγκριση με των υπολοίπων οικονομικών φορέων κρίθηκε ως η πιο «λογική».

Απέρριψε επίσης ως εικασίες τα όσα αναφέρουν οι Αιτητές αναφορικά με τα μέλη της Αναθέτουσας Αρχής, τα οποία ως ισχυρίζονται αποτείνονται μόνο σε ένα ιδιωτικό νοσηλευτήριο στην επαρχία Λεμεσού, καθότι αποτελούν αυθαίρετα συμπεράσματα και δεν υποστηρίζονται από τα γεγονότα.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό ότι υπάρχει πλάνη περί τα πραγματικά γεγονότα ένεκα του ότι, η τιμή που δόθηκε από τον Επιτυχόντα δεν βασίστηκε σε επιστημονικά κριτήρια τιμολόγησης, ούτε στις πραγματικές συνθήκες αγοράς ιδιωτικής

ασφάλισης υγείας, είναι θέση της Αναθέτουσας Αρχής ότι αυτοί είναι παράγοντες τους οποίους δεν είχε καμία υποχρέωση να διερευνήσει. Το Συμβούλιο, καταλήγει, εξέδωσε απόφαση με βάση τα στοιχεία που του παρουσιάστηκαν από τους οικονομικούς φορείς και δεν πρέπει σε καμία περίπτωση οι Αιτητές να επικαλούνται πλάνη περί τα πραγματικά γεγονότα, για εξωγενείς παράγοντες που θα έπρεπε να ληφθούν υπόψη από τους οικονομικούς φορείς κατά την άποψη τους.

Οι τιμές των υπηρεσιών της CNP Cyprialife Ltd έχουν αποδειχθεί, από τα έγγραφα που κατατέθηκαν στον Διαγωνισμό, ότι είναι χαμηλότερες και πιο συμφέρουσες από τους υπόλοιπους οικονομικούς φορείς, και σε κάθε περίπτωση όφειλε η Αναθέτουσα Αρχή, ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου να επιλέξει την χαμηλότερη προσφορά για λόγους που άπτονται του δημοσίου ελέγχου.

Θα εξετάσουμε κατά προτεραιότητα το ζήτημα της σύνθεσης της Επιτροπής Προσφορών και Αγορών το οποίο εγείρουν οι Αιτητές, εφόσον η σύνθεση συλλογικού οργάνου ανατρέχει στη ρίζα της νομιμότητας της ληφθείσας απόφασης ως ζήτημα δημόσιας τάξης. (Βλ. *Αντέννα Ατδ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, Υπόθ. Αρ. 437/2008, ημερ. 4.10.2010*).

Το άρθρο 22 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999, Ν. 58(I)/1999, προβλέπει:

«22. Η διαδικασία συζήτησης και λήψης απόφασης για ορισμένο θέμα πρέπει να διεξάγεται από την αρχή μέχρι το τέλος από τα ίδια μέλη του συλλογικού

οργάνου. Αν η διαδικασία παρατείνεται σε περισσότερες συνεδρίες και η σύνθεση του οργάνου μετά την πρώτη συνεδρία αλλάξει με τη συμμετοχή μελών που ήταν απόντα στις προηγούμενες συνεδρίες, το συλλογικό όργανο δεν μπορεί να λάβει έγκυρη απόφαση στην τελευταία συνεδρία, εκτός αν στη συνεδρία αυτή επαναληφθεί από την αρχή η διαδικασία και η συζήτηση που προηγήθηκε. Αυτό δεν απαιτείται, όταν πρόκειται για απουσία από συνεδρία που ασχολήθηκε με προκαταρκτικά θέματα ή όταν τα μέλη τα οποία λαμβάνουν την τελική απόφαση είναι πλήρως ενημερωμένα σχετικά με όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία για τη λήψη απόφασης».

Ζήτημα απουσίας μέλους από συνεδρία ουσιαστικής σημασίας είχαμε την ευκαιρία να εξετάσουμε κατ' επανάληψη. Στην *WTE WASSERTECHNIK GMBH v. Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας*, Προσφ. 19/2018, ημερ. 18.9.2018 αναφέραμε τα πιο κάτω:

«[...] το ζήτημα της νομιμότητας της σύνθεσης συλλογικού οργάνου αυτό όπως προκύπτει από τη νομολογία απασχόλησε το Ανώτατο Δικαστήριο από διάφορες σκοπιές. Τη σκοπιά της μη πρόσκλησης μέλους, τη σκοπιά της μη ενημέρωσης μέλους και τη σκοπιά της μη δικαιολόγησης της απουσίας μέρους.

Στην *Kyprianou v. Republic* (1976) 3 CLR 210 ο Α. Λοΐζου, Δ. (όπως ήταν τότε) υπέδειξε ότι:

«[...] if a member or members are excluded on an erroneous view that they could not participate at such a meeting, the collective organ in question cannot be considered as properly composed when an administrative decision is taken even if there is quorum and, therefore, such decision should be annulled on the ground or wrong composition of the organ».

Η αρχή της *Kyprianou* υιοθετήθηκε στη *Mitides v. Republic* (1988) 3 CLR 737.

Η πιο πάνω αρχή κωδικοποιήθηκε στο άρθρο 22 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999, Ν. 58(I)/1999, το οποίο προβλέπει ότι:

22. Η διαδικασία συζήτησης και λήψης απόφασης για ορισμένο θέμα πρέπει να διεξάγεται από την αρχή μέχρι το τέλος από τα ίδια μέλη του συλλογικού οργάνου. Αν η διαδικασία παρατείνεται σε περισσότερες συνεδρίες και η σύνθεση του οργάνου μετά την πρώτη συνεδρία αλλάζει με τη συμμετοχή μελών που ήταν απόντα στις προηγούμενες συνεδρίες, το συλλογικό όργανο δεν μπορεί να λάβει έγκυρη απόφαση στην τελευταία συνεδρία, εκτός αν στη συνεδρία αυτή επαναληφθεί από την αρχή η διαδικασία και η συζήτηση που προηγήθηκε. Αυτό δεν απαιτείται, όταν πρόκειται για απουσία από συνεδρία που ασχολήθηκε με προκαταρκτικά θέματα ή όταν τα μέλη τα οποία λαμβάνουν την τελική απόφαση είναι πλήρως ενημερωμένα σχετικά με όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία για τη λήψη απόφασης..

Στην **Καρακόκκινος v. Αρχής Λιμένων Κύπρου**, Υπόθ. Αρ. 110/2003, ημερ. 15.11.2004, ο Κωνσταντινίδης Δ. αναφερόμενος στην *Mitides* ανέφερε ότι «[...] κατά την εξέταση της νομιμότητας της σύνθεσης συνυπολογίζονται οι λόγοι για τους οποίους μέλη του συλλογικού οργάνου δεν συμμετέχουν».

Στην **Αντέννα Ατδ v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου (2013) 3 ΑΑΔ 242** στην οποία και παραπέμπει η **Στυλιανός Αγαθοκλέους v. Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας**, Αναθ. Έφεση αρ. 29/2011, ημερ. 21.7.2016 στην οποία οι Αιτητές μας παρέπεμψαν, μεταξύ άλλων, αναφέρονται τα εξής:

«[...] Η αρχή δικαίου παραμένει αναλλοίωτη ότι τα μέλη που συγκροτούν το συλλογικό όργανο υπέχουν υποχρέωση συμμετοχής στη σύνθεση του οργάνου εκτός όπου η απουσία τους εξ αντικειμένου κρίνεται δικαιολογημένη. Σε κάθε άλλη περίπτωση η αδικαιολόγητη απουσία μέλους συνεπάγεται παρανομία στη σύνθεση η οποία στοιχειοθετεί λόγο ακυρότητας που ανατρέχει στη ρίζα της διοικητικής διαδικασίας και συνεπώς δεν δικαιολογείται η εξέταση άλλου θέματος. Σχετική και επί παρόμοιου θέματος είναι η απόφαση του Κωνσταντινίδη, Δ. στην **Αντέννα Ατδ v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, Υπόθ. Αρ. 437/2008, ημερ. 4.10.2010** με την οποία συμφωνούμε».

Στη δε **Στυλιανός Αγαθοκλέους v. Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας** (πιο πάνω) η οποία αφορά πανομοιότυπο ζήτημα αναφέρονται τα εξής:

«Στα περιστατικά της παρούσας υπόθεσης, παρατηρούμε ότι αναφορικά με την απουσία του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου Επάρχου Λευκωσίας δικαιολογήθηκε η απουσία του λόγω του ότι ευρίσκετο στο εξωτερικό. Το ίδιο δεν συμβαίνει, όμως, με τα υπόλοιπα 4 μέλη τα οποία απουσίαζαν από τη συνεδρία, παρά μόνο λακωνικά αναφέρεται ότι «Αφού δικαιολογήθηκαν οι απουσίες των Μελών αποφασίστηκε η διαδικασία που θα ακολουθείτο...». Παρατηρείται συναφώς πλήρης έλλειψη στοιχείων που οδήγησαν στην κρίση ότι «δικαιολογήθηκε» η απουσία των μελών. Η απουσία αυτών των στοιχείων καθιστά αδύνατη την άσκηση δικαστικού ελέγχου. Η ευπαίδευτη συνήγορος του Εφεσίβλητου ενώπιον μας αρκέστηκε να πει ότι δεν υπάρχουν άλλα στοιχεία εκτός των όσων αναφέρονται στο πρακτικό.

Στην Πεττεμερίδης ν. Συμβουλίου Βελτιώσεως Αμαθούντας (1991) 3 Α.Α.Δ. 820 τονίστηκε ότι εναπόκειται στο Διοικητικό Όργανο του οποίου η απόφαση εκκαλείται να τεκμηριώσει τις προϋποθέσεις νομιμότητας για τη λήψη και το περιεχόμενο της.

Οι πιο πάνω διαπιστώσεις μας δεν αφήνουν άλλη προοπτική παρά την κρίση ότι η σύνθεση του Καθ' ου η Αίτηση, κατά τη συνεδρία που λήφθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, έπασχε ή τουλάχιστον δεν αποδείχθηκε ότι ήταν νόμιμη».

Η γραμμή της νομολογίας σε σχέση με το ζήτημα αυτό παρέμεινε σταθερή μέχρι σήμερα.

Σ' ότι αφορά το ζήτημα της παράνομης σύνθεσης λόγω μη καταγραφής του λόγου απουσίας συγκεκριμένου αριθμού μελών συμφωνούμε με την Αναθέτουσα Αρχή ότι κάτι τέτοιο δεν οδηγεί πάντοτε σε ακύρωση της ληφθείσας απόφασης. Για να οδηγεί σε ακύρωση θα πρέπει στη συγκεκριμένη συνεδρία να εξετάστηκε και να αποφασίστηκε ουσιαστικό ζήτημα».

Στην παρούσα περίπτωση είναι παραδεκτό από την Αναθέτουσα Αρχή, προκύπτει άλλωστε και από το πρακτικό του Συμβουλίου Προσφορών και Αγορών, ότι το Μέλος Π.Θ. απουσίαζε «λόγω άλλων ειλημμένων υποχρεώσεων» από τη συνεδρία της 16.7.2020 που λήφθηκε η απόφαση κατακύρωσης του διαγωνισμού στον

Επιτυχόντα. Συνεδρία δηλαδή που απασχόλησε ουσιαστικό ζήτημα για το διαγωνισμό.

Με κάθε εκτίμηση προς την Αναθέτουσα Αρχή αδυνατούμε να συμφωνήσουμε ότι η πιο πάνω καταγραφή περιέχει στοιχεία σε σχέση με τους λόγους απουσίας όπως επιτάσσει η Νομολογία. Η απλή αναφορά «λόγω άλλων ειλημμένων υποχρεώσεων», κρίνουμε ότι είναι γενική και αόριστη έτσι ώστε η απουσία να μην είναι εξ' αντικειμένου δικαιολογημένη, καθώς δεν παρέχεται δυνατότητα ελέγχου/συνυπολογισμού των λόγων απουσίας του μέλους Π.Θ. ώστε να κριθεί η σύνθεση νόμιμη. Απουσία μέλους χωρίς εξειδίκευση του λόγου δεδομένης της νομολογιακής αρχής ότι, τα μέλη που συγκροτούν το συλλογικό όργανο υπέχουν υποχρέωση συμμετοχής στη σύνθεση του οργάνου, οδηγεί σε ακυρότητα η δε απαρτία στη σύνθεση σύμφωνα με την *Αντέννα Λτδ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου* (πιο πάνω) δεν διασώζει την απόφαση η οποία οδηγείται σε ακύρωση.

Η απουσία μέλους το οποίο νομότυπα κλήθηκε με την απλή καταγραφή «λόγω άλλων ειλημμένων υποχρεώσεων» η οποία δεν επιτρέπει την διαπίστωση κατά πόσο η απουσία είναι εξ' αντικειμένου δικαιολογημένη πλήττει τη νομιμότητα της σύνθεσης και συνακόλουθα την προσβαλλόμενη απόφαση.

Η πιο πάνω κατάληξη στοιχειοθετεί λόγο ακυρότητας ο οποίος ανατρέχει στη ρίζα της απόφασης έτσι ώστε δεν δικαιολογείται η εξέταση άλλου θέματος.